

ZURNAL 16

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 20

• 25. února 2011

V čísle:

Úspěchy Lékařské fakulty na poli vědy a výzkumu • Z jednání Kolegia rektora • Centrum PRVoK reaguje na rizika virtuální komunikace • Akademický senát UP pohledem jeho předsedů • Majálesová tradice pokračuje • „Vládni příběh“ vzniku olomoucké univerzity // • Diskuse, názory, ohlasy

• Jednou z novinek letošních Akademických dnů UP byla charitativní akce propagující dobrovolné dárčování krve nazvaná „Daruj krev s rektorem UP“. Na Transfuzní oddělení FNOL se společně s rektorem prof. Miroslavem Mašláňem dostavili i další zaměstnanci univerzity.

Další informace na této straně. -red-, foto -iv- ▶

Filozofická fakulta představuje svou komunikační kampaň

Vedení Filozofické fakulty UP se rozhodlo zlepšit komunikaci s veřejností i se zaměstnanci a studenty. Za tímto účelem připravilo celou řadu nových komunikačních aktivit.

O studium na FF UP je dlouhodobě vysoký zájem. „Naším cílem je zvýšit tento zájem pomocí marketingových a komunikačních aktivit natolik, aby byla posílena možnost výběru kvalitních uchazečů a také přínaléžitost Filozofické fakulty k elitním humanitním fakultám v České republice,“ řekl proděkan fakulty dr. Petr Bilík.

Komunikační aktivity Filozofické fakulty jdou vstříc celouniverzitní PR strategii a mohly by přispět k brzkému vyřešení otázky jednotného vizuálního stylu univerzity. „Usilujeme také o nastavení principů společenské odpovědnosti a zlepšení interní komunikace jak mezi zaměstnanci a studenty, tak mezi vedením fakulty a akademickou obcí,“ dodal dr. Bilík.

Všechny aktivity kampaně jsou hrazeny z prostředků Rozvojového projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Ke komunikačním aktivitám FF patří např. zavedení čtyř řad oborových periodik s ambicí dosáhnout impaktového faktoru a tedy mezinárodní vědecké relevance

Dokončení na str. 3

ZURNAL
JUBILEJNÍ 20. ROČNÍK
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Zahájení Akademických dnů UP: Reprezentační ples, dárčování krve a zvony olomouckých kostelů

■ Při příležitosti 65. výročí znovuoobnovení olomoucké univerzity se rektor UP prof. Miroslav Mašláň rozhodl podpořit bezplatné dárčování krve. Společně s ním darovala 21. února tuto životodárnou tekutinu zhruba desítku jeho spolupracovníků včetně členů vedení univerzity.

„Oceňuji skutečnost, že Akademické dny UP 2011 zahájila akce zrovna tohoto typu. Osobně považuji charitativní akce za velmi prospěšné. Proto jsem neváhal a velmi rád přislíbil svou účast,“ řekl prof. Miroslav Mašláň, rektor UP. Krev daroval vůbec poprvé, stejně jako prof. Vít Voženílek, prorektor pro informační technologie. „Kdysi jsem se o dárčování pokusil, ale neuspěl jsem – měli zavřeno. Akce uspořádaná v rámci Akademických dnů mi tak dala novou příležitost a hodnotím ji na výbornou. Myslím si, že univerzita by měla charitativně zaměřených akcí pořádat rozhodně více. Člověk si totiž velmi často neuvědomuje, že když něco nepotřebuje teď, neznamená to, že to nebude potřebovat někdy v budoucnu,“ sdělil Žurnálu UP těsně před odběrem prof. Vít Voženílek.

Transfuzní oddělení FNOL bojuje každý rok s nedostatkem dárců krve všech věkových skupin. Spotřeba transfuzních přípravků roste i v souvislosti s koncentrací a centralizací vysoce specializované léčebné péče, zejména s narůstajícím počtem chirurgických výkonů a péčí o nemocné s hematologickou a onkologickou diagnózou. „S velkou radostí jsem proto přivítala iniciativu vedení UP, které do letošního programu Akademických dnů podporu dárčování krve zahrnuje. Připojují se tím k velké skupině našich dárců, kteří tuto cennou tekutinu darují pravidelně, a nezištně tak pomáhají tisícům pacientů,“ sdělila primářka Transfuzního oddělení FNOL MUDr. Dana Galuszková. K pravidelným dárcům, kteří se k akci v rámci Akademických dnů připojili, patří Ing. Zbyněk Křížka, vedoucí oddělení interního auditu a kontroly UP, jenž svou krev daroval už po jednapadesáté, či Mgr. Radek Hanuš, Ph.D., proděkan FTK. Ten je dárcem od roku 1998. „V rámci oslav znovuoobnovení UP jsem daroval krev po devětačtyřicáté. Když jsem asi u desátého odběru zjistil, že mám krevní skupinu, která se dává především dětem, řekl jsem si, že dárčování je možná to nejdůležitější, co můžu v životě udělat. V době Akademických dnů ji dávám především proto, že chci podpořit dobrou věc, rektora UP

i ostatní kolegy, kteří se k tomuto bohubilému činu právě teď rozhodli či odhodlali,“ řekl dr. Radek Hanuš, proděkan FTK.

Nejen podpora bezplatného dárčování krve se letos stala součástí Akademických dnů. Univerzita Palackého si připomněla výročí svého znovuoobnovení z roku 1946 bohatým programem – v duchu důstojného připomenutí jej 19. února zahájil Reprezentační ples UP a 21. února se tradičně rozezněly olomoucké zvony. (Další informace o průběhu Akademických dnů přineseme v příštím čísle.)

S využitím TZ M. Hronová, foto I. Veber a O. Hlaváček

Rektor UP prof. Miroslav Mašláň daroval krev sice poprvé, zato bez váhání

Letošní program Reprezentačního plesu UP obohatilo koncertní vystoupení Jitky Zelenkové

Sněm RVŠ: pokles výdajů na vysoké školy je nepřijatelný

■ K hlavním bodům jednání sněmu Rady vysokých škol, který se konal 17. 2. za účasti ministra školství, patřily otázky připravované reformy vysokých škol a financování jejich vzdělávací činnosti.

Ministr školství ve svém vystoupení informoval o termínech předložení klíčových materiálů. Podle jeho informací bude do konce února předložen pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách a nová verze zásad a pravidel financování vysokých škol v roce 2012 a letech následujících. V průběhu letních měsíců byl měl být znám už i věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům. Členové RVŠ očekávají, že o postupu příprav zmíněných zákonů bude akademická veřejnost podrobně informována, a že bude zajištěna aktivní a kvalifikovaná oponentura všech podkladů. RVŠ vyzvala rovněž akademickou veřejnost, aby této problematice věnovala aktivní pozornost.

Sněm dále označil za nepřijatelné, že během posledních pěti let reálně poklesla částka na vzdělávací činnost vysokých škol téměř o pětinu. Členové RVŠ vyzvali ministra školství, aby předložil srovnání vývoje rozpočtu regionálního školství a vysokého školství včetně zohlednění vývoje počtu žáků a studentů v regionálních školách a počtu studentů na školách vysokých.

Diskuse byla věnována také informacím zástupců Studentské komory RVŠ. Týkala se například výrazného snížení ubytovacích stipendií či přípravy tezí právní úpravy zákona o finanční pomoci studentům.

Sněm RVŠ se věnoval rovněž rekapitulaci situace na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni. Podle stanoviska RVŠ vedení ZČU nereflektovalo svůj podíl na nezákonostech a nevyvodilo z něj osobní odpovědnost. Sněm očekává, že Akademický senát ZČU bude v této kauze usilovat o nápravu.

-mav-; zdroj a další informace <http://forum.cuni.cz>

Stručně

■ Prvním přednášejícím v kurzu *Současná chemie pořádané Katedrou fyzikální chemie PiF* byl prof. Klaus Müller-Dethlefs (University of Manchester), který hovořil na téma *Nekovalentní vazby v experimentu a teorii*. Přednáška se konala 16. února v aule Přírodovědecké fakulty UP.

■ O indiánských jazycích, literaturách a kulturách Mexika a Jižní Ameriky přednášeli ve dnech 15. a 16. února profesori obecné lingvistiky a lingvistické a kulturní antropologie z neapolské univerzity (Università di Napoli „L'Orientale“) Maurizio Gnerre a Flavia Cuturi (na snímku). Setkání s hostujícími profesory připravila Katedra romanistiky FF.

-mav-, foto -mo-

Lékařská fakulta vsází na vědu, špičkové odborníky a moderní výukové prostory

■ Mimořádnými úspěchy na poli vědy a výzkumu se může pochlubit Lékařská fakulta UP. Z téměř pěti stovek hodnocených výzkumných organizací v České republice obsadila skvělé 26. místo. V rámci osmi lékařských fakult figuruje na místě čtvrtém. Vyplývá to z hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2010, které zveřejnila Rada pro výzkum, vývoj a inovace na konci ledna.

„Finanční prostředky získané z vědeckých projektů tvoří více než padesát procent rozpočtu fakulty, což dokládá její vědecký charakter,“ upozornil prof. Vladimír Mihál, CSc., proděkan pro rozvoj a vnější vztahy LF.

Mimořádně úspěšným projektem fakulty, který získal prostředky z programu VaVpI, je podpora výzkumu v oblasti chemické biologie, molekulární a translační medicíny v rámci projektu BIOMEDREG. Díky tomuto projektu vzniká v Olomouci Ústav molekulární a translační medicíny. Ústav se zaměří zejména na vývoj diagnostických postupů a nových léků s cílem lépe porozumět molekulární podstatě nádorových a infekčních onemocnění. V projektu BIOMEDREG se počítá s účastí špičkových vědců. Ředitelem Ústavu molekulární a translační medicíny se stal jeden z nejlepších odborníků v oblasti experimentální a prediktivní onkologie v České republice doc. Marián Hajdúch, Ph.D., který má svém kontě už devět patentů protinádorových léčiv. Dalším špičkovým vědcem, který se zapojil do projektu BIOMEDREG, je nejcitovanější český vědec v oboru biovědy, profesor Jiří Bártek, který vede centrum pro výzkum rakoviny v Kodani. Jeho výzkum se zaměří zejména na nádory mozku, karcinomy prostaty, prsu a zažívacího traktu.

Jeden z dalších výzkumných programů Ústavu molekulární a translační medicíny zaměřený na farmakologii a toxikologii vede jedna z nejuznávanějších českých vědkyň v oboru chemie prof. Jitka Ulrichová, CSc., přednostka Ústa-

vu lékařské chemie a biochemie předsedkyně Hlavního výboru České společnosti chemické a současně prorektorka UP pro záležitosti vědy a výzkumu. Na projektu se vedle UP podílí i Fakultní nemocnice Olomouc, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze a Ústav organické chemie a biochemie AV ČR.

Zásadní stavební změny se dotknou stávajících Teoretických ústavů LF. Projekt týkající se jejich dostavby získal podporu z Operačního programu výzkum a vývoj pro inovace. „Dojde k významnému rozšíření výukových prostor a také k vybudování nových laboratoří, ve kterých budou moci studenti zejména doktorských studijních programů rozvíjet své vědecko-výzkumné aktivity,“ dodal prof. Mihál.

L. Skácelíková, ilustrační foto archiv Žurnálu UP

Premiér znovu zdůraznil nutnost zavedení školného

■ Zavedení školného zajistí vysokým školám více peněz a pomůže zvýšit úroveň výuky. V souvislosti s přípravou reformy vysokého školství to uvedl předseda vlády Petr Nečas minulý týden na zasedání pléna České konference rektorů v Plzni. „Je samozřejmé, že systém školného bude doprovázet systém grantů a půjček, bude tedy zajištěna sociální citlivost,“ ujistil premiér. Jak dále uvedl, v minulosti byla naplněna především kvantitativní poptávka po vysokoškolském studiu. „Vysokoškolské vzdělání

budoucnosti nesmí být masové na úkor kvality,“ řekl premiér představitelům vysokých škol. Zároveň označil za hlavní cíl chystané reformy obecné zvýšení vzdělanosti společnosti. „Nemůžeme dopustit rozevírání nůžek mezi nejvíce a nejméně nadanými. Musíme myslet stejně tak na ty nejlepší, jako na ty pod průměrem,“ zdůraznil Petr Nečas.

(Další informace z jednání ČKR přineseme v příštím čísle.)

-mav- (zdroj a další informace viz www.vlada.cz)

Pracovníci Policie ČR požádali rektora o součinnost při šetření

■ V úterý 20. 2. v dopoledních hodinách navštívili rektora UP pracovníci olomouckého oddělení hospodářské kriminality Policie České republiky a informovali jej o zahájeném šetření ve věci investiční akce realizované v roce 2009. Současně požádali rektora o poskytnutí součinnosti při objasnění případu. Rektor v zájmu objektivního, kvalifikovaného a rychlého prošetření této žádosti vyhověl a dal pokyn k vydání veškeré dokumentace a poskytnutí všech informací a dat, o které pracovníci Policie ČR projeví zájem.

„Policie postupuje standardními vyšetřovacími metodami za plné podpory ze strany vedení UP a do chvíle, než bude rektor informován o výsledku šetření, nebude UP poskytovat další informace, aby práci policie nekomplikovala, či přímo nemařila,“ řekl PhDr. Rostislav Hladký, tiskový mluvčí UP.

Vedení UP si při svém nástupu do funkce v roce 2010 vytkllo za cíl nastavit přísné a důsledné kontrolní mechanismy, zejména u aktivit spojených s investičním rozvojem univerzity. Cílem realizovaných opatření je předjet případným komplikacím při stavebních akcích, jež v současné době univerzita uskutečňuje. Opatření se ale dotýkají i těch, které jsou již zrealizovány, což je i případ rekonstrukce univerzitního objektu na třídě Svobody č. p. 8. Ministerstvo financí ČR rozhodlo vyhovět žádosti UP ve věci porušení rozpočtové kázně, a tím kauzu uzavřelo.

Svým rozhodnutím z konce minulého roku ministerstvo výrazně redukuje odvody a penále za porušení

rozpočtové kázně vyměřené Finančním úřadem v Olomouci. FÚ u kontrolovaných staveb, tj. Rekonstrukce sálové části Právnické fakulty UP a Výměna obvodového pláště a zateplení fasády u objektu Přírodovědecké fakulty UP, Šlechtitelů 11, Olomouc, konstatoval, že k porušení rozpočtové kázně došlo nedodržením projektových parametrů a termínu závěrečného vyhodnocení akce.

Univerzita je tak povinna uhradit za porušení rozpočtové kázně u výše uvedených investičních akcí celkem částku 10 276 812 Kč, místo původně vyměřených téměř 106 mil. Kč. Rektor UP přijal již v průběhu šetření této kauzy taková organizační, administrativní a kontrolní opatření, aby k podobným pochybením v budoucnu nedocházelo.

V souladu se závěry jednání Akademického senátu UP, který byl rektorem zpraven o celé kauze, pověřil rektor oddělení vnitřního auditu a kontroly UP prošetřením okolností a zjištění případné odpovědnosti zaměstnanců UP ve věci administrativních pochybení v období od roku 2005 do poloviny roku 2010. O výsledcích šetření bude rektor AS UP informovat. Po posouzení otázek, zda lze dovodit obecnou pracovní právní odpovědnost k náhradě škody konkrétních zaměstnanců UP z hlediska splnění jejich zákonných podmínek a případnou trestněprávní odpovědnost ve smyslu naplnění skutkové podstaty některého trestného činu, bude UP moci podniknout příslušné právní kroky.

-tz-

Projekt Centra PRVoK reaguje na rostoucí rizika virtuální komunikace

Mezi projekty z oblasti aplikovaného výzkumu a praktických inovací, které získaly na začátku února podporu MŠMT (viz Žurnál č. 15), patří také projekt E-Synergie – vědecko-výzkumná síť pro rizika elektronické komunikace Centra prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty (PRVoK). Uspěl spolu s dalšími 16 projekty UP předloženými ve výzvě „Partnerství a sítě“ Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a jeho prostřednictvím získala fakulta osm milionů korun. Cílem je vytvořit funkční vědecko-výzkumnou síť propojující vzdělávací, výzkumné a podnikatelské organizace.

Projekt E-SYNERGY (research and education network for risky electrical communication) reaguje na nárůst sociálně patologických jevů spojených s rizikovou virtuální komunikací. „Řada zemí zaznamenala nárůst kyberšikan, kybergroomingu, kyberstalkingu, sextingu, zneužití sociálních sítí, zneužití osobních údajů apod. Výzkumy z posledních let upozorňují na to, že se obětí kyberšikan v ČR stává zhruba 47 % nezletilých. Zvyšuje se rovněž počet případů stalkingu a kyberstalkingu (10 % populace), objevují se i případy nebezpečné komunikace s cizími lidmi na internetu, které končily osobní schůzkou a sexuálními zneužitím obětí,“ přiblížil koordinátor projektu

a vedoucí Centra prevence rizikové virtuální komunikace (PRVoK) Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.

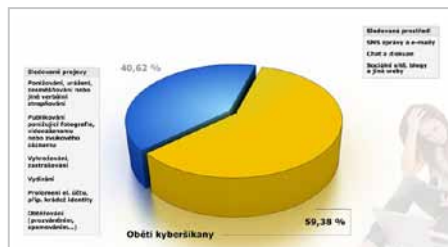
Projekt se zaměří na oblast rizikové virtuální komunikace v kyberprostoru ohroženém kyberkriminalitou. Zkoumat se budou otázky týkající se rizikového chování účastníků sociálních sítí nebo bezpečnosti digitálních úložišť osobních údajů. „Síť bude funkčně propojovat jak oblast teoretickou – výzkum, teoretické ukotvení problematiky, tak i oblast praktickou – vzdělávání, intervence, trestněprávní řešení problematiky, implementace znalostí do komerční sféry,“ dodal Kopecký.

Spolupráce a přenos informací se uskuteční prostřednictvím stáží a odborných praxí, networkingových aktivit a dalších interaktivních komunikačních technik. Uvnitř sítě budou také probíhat vzdělávací a školicí aktivity, jež povedou ke zvýšení spolupráce jednotlivých členů sítě a existujícího know-how.

Projekt bude přímo navázán na chystanou strategii prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Podrobnosti o projektu naleznete brzy na internetových stránkách Centra PRVoK PdF UP www.prvok.upol.cz.

Partnery projektu jsou Ministerstvo vnitra ČR, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje a firma Vodafone.

Podrobnější text je k dispozici na stránkách Žurnálu Online: www.zurnal.upol.cz/zprava/clanek/e-synergie-vedeckovyzkumna-sit-pro-rizika-elektronicke-komunikace/ -ls-, -mav-

Z výzkumného šetření Centra PRVoK vyplývá, že více než polovina dětí (59,38 %) se setkala s kyberšikanou v pozici oběti. (Ze závěrečné zprávy výzkumného šetření realizovaného v rámci projektu „E-bezpečí – nebezpečí elektronické komunikace pro žáky a učitele 2010–2011“)

Česká technologická platforma pro udržitelnou chemii (SusChem) společně s Regionálním centrem pokročilých technologií a materiálů pořádá

workshop „Materiálové technologie“

Rektorát UP, 10. března 2011 od 10 hod.

Cílem technologické platformy je příprava vizí a strategických dokumentů rozvoje dané hospodářské oblasti a následné efektivní využívání prostředků EU na podporu evropského výzkumného prostoru. Mezi úkoly platformy vytyčené ve vizi české chemie patří podpora rozvoje aplikovaných výzkumných pracovišť jako významného mezikládku mezi základním výzkumem a realizací, jako zdroje inovačních podnětů a významné mezioborové styčné plochy. V oblasti materiálových technologií vize vytyčila požadavek intenzivní podpory výzkumu a inovací v oblasti nanotechnologií, nanokompozitů a dalších materiálů s vysokou přidanou hodnotou. Cílem workshopu je projednat implementační akční plán na úseku materiálových technologií. Je to zároveň jedna z příležitostí setkání akademických pracovníků s představiteli průmyslu.

Další informace viz www.zurnal.upol.cz.

Z JEDNÁNÍ KOLEGIA REKTORA UP

- Kolegium rektora UP se 16. 2. věnovalo především nově předkládaným dokumentům. Po diskusi postoupily k nejbližšímu jednání v Akademickém senátu UP: Směrnice rektora UP k jednotnému postupu při podávání žádostí o akreditaci studijního programu při vedení registru docentů a profesorů a při určování a jmenování garanta studijního programu a garanta studijního oboru; Studijní a zkušební řád UP; Sledování podpory de minimis na UP; Řád menzy UP. Další předkládané dokumenty – Pravidla pro vkládání peněžitých a nepeněžitých vkladů UP do právnických osob a Řád vysokoškolské koleje UP v Olomouci – jsou dle rozhodnutí rektora UP prof. M. Mašláne postoupeny k dalšímu dopracování.
- Rektor UP dále informoval Kolegium rektora o tom, že 8. 2. byl děkanům fakult UP předložen návrh rozpočtu na rok 2011. Konkrétně se jednalo o dělení příspěvku podle ukazatelů A, B2 a B3 na jednotlivé fakulty UP. Uvedl, že navržené dělení příspěvku podle ukazatelů B2 a B3 bylo děkány schváleno. Předmětem jednání o rozpočtu na rok 2011 se na Kolegiu rektora poté stala kapitola Rozpočítání dopadů krácení za nadlimitní studenty. „Na základě dohod děkanů s rektorem z porady vedení 8. 2. byly vypracovány nové varianty krácení příspěvku za nadlimitní studenty. Rektor UP se s děkány fakult shodl na variantě, kterou vypracovala kvestorka UP Ing. Henrieta Crkoňová. U nadlimitních studentů bakalářských studií v prvním roce studia byl při výpočtu krácení příspěvku jednotlivých fakult použit průměrný koeficient ekonomické náročnosti fakult. U nadlimitních studentů ostatních studií byl při výpočtu použit průměrný koeficient ekonomické náročnosti UP. Tito tzv. nadlimitní studenti byli rozpočítáni mezi jednotlivé fakulty na základě poměru přepočteného stavu studentů fakulty k přepočtenému stavu studentů UP celkem,“ sdělila Žurnálu UP Ing. Jitka Kubáčková, vedoucí ekonomického oddělení UP. Dodala, že rozdělení příspěvku mezi centrální jednotky a centrální prostředky bude předmětem dalších jednání. Presentovaný návrh rozpočtu na rok 2011 nyní bude postoupen AS UP.
- Rektor UP informoval členy Kolegia rektora o tom, že Policie České republiky začala prošetřovat investiční akci realizovanou v roce 2009. Jedná se o rekonstrukci sídla Děkanátu LF a FZV UP (vice na str. 2)

-map-

Oznámení + Pozvánky

Katedra biologie PdF a CZ IALE pořádají konferenci
Vzdělávání v ochraně přírody a krajiny

Uskuteční se ve dnech 15.–16. dubna v konferenčním centru Lovecké chaty Horka nad Moravou a je podpořena grantem OP VpK Environmentální vzdělávání rozvíjející uplatnění v praxi.

Bližší informace: ivo.machar@upol.cz; registrace na konferenci na www.envirup.upol.cz.

Divadlo Konvikt, o. s., pořádá

Svět Evalda Schorma

Umělecké centrum UP,
Filmový sál, divadelní sál K3, foyer K3
1.–3. března od 18 hod.

Bohatá retrospektiva jednoho z nejvýznamnějších českých divadelních i filmových režisérů přiblíží tvorbu i osobnost prostřednictvím výstavy, filmových i divadelních projekcí a přednášek.

Katedra muzikologie FF UP pořádá
koncert souboru barokní hudby

Ensemble Serpens cantat

Umělecké centrum UP, Kaple Božího Těla,
4. března v 19 hod.

Zazní skladby italských a německých mistrů. Účinkují: A. a J. Onderkovi, E. Kalová, Z. Vinklerová, M. Kubát, K. Stávková, K. Dubska.

Katedra církevních dějin a dějin křesťanského umění CMTF UP pořádá **30. března**

pro studenty všech oborů, posluchače univerzity třetího věku a další zájemce z UP

mimořádnou exkurzi na výstavu

Král, který létal

Výstavu pořádá Muzeum města Ostravy při příležitosti 700. výročí sňatku Jana Lucemburského s Eliškou Přemyslovnou.

Odjezd v 7.00 od „letadla“, návrat mezi 19. a 20. hodinou. Cenu 500 Kč (doprava, vstupné a odborný výklad) je třeba uhradit v úctě u paní Vyslouzilové (4. poschodí CMTF, vlevo od výtahu) nejpozději do 11. března.

Přihlášky zašlete co nejdříve Mgr. Dagmar Pojslové dagmar.pojsova@upol.cz, tel. 585 637 340, nebo osobně.

Filozofická fakulta představuje...

Dokončení ze str. 1

publikovaných článků, vznik nového internetového časopisu Aspekt (www.upol.cz/?id=9930), pravidelné provozování děkanského blogu, který reaguje na aktuální problémy fakulty (www.ffupolmouc.blogspot.com), motivace akademické obce k zájmu o dění na fakultě, např. prostřednictvím kampaně komunikující volby do Akademického senátu FF nebo podpora studentských organizací formou mimořádných stipendií za odbornou a veřejnou činnost.

Pozornost je věnována také informační kampani zacílené na uchazeče o studium. Fakulta např. nabízí přednášky pro střední školy na celé Moravě včetně více než sta tematizovaných bloků všech vědních oborů. Rozbíhá se inzertní kampaň v celostátních a zahraničních médiích s akcentem na oslovení slovenských studentů. K oslovení uchazečů o studium má fakulta rovněž k dispozici vlastní propagační spot doplňující univerzitní klip studenta FF Marka Partyše (www.youtube.com/watch?v=70mQ8AgdTTY – viz ilustrační foto na str. 1). Ambicí rozšířit dosah k dalším cílovým skupinám má praxe zlatých a stříbrných promocií.

(Více informací viz www.upol.cz/zpravy/aktuality/zprava/article/9797/) -chat-, -red-

Blíží se jedna z nejvýznamnějších událostí akademického roku

Volby do Akademického senátu UP budou zahájeny 25. března

Akademický senát UP na svém zasedání dne 1. 12. 2010 schválil usnesení o vyhlášení voleb do AS UP na funkční období 2011–2014 včetně časového harmonogramu jednotlivých úkonů vztahujících se k volbám. Jak budou probíhat a proč jsou tak významné?

Co je akademický senát

Jeho funkci lze přirovnat k roli parlamentu – akademická obec si volí senát jako svůj samosprávný a zastupitelský orgán složený ze studentů a akademických pracovníků, je tedy institucionálním vyjádřením principu akademických svobod. Mezi jeho hlavní pravomoci patří právo navrhnout jmenování a odvolání rektora, schvalovat rozpočet, vnitřní předpisy a dlouhodobý záměr školy.

Kdo jsou jeho členové

Podle zákona musí mít akademický senát nejméně jedenáct členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti.

Zasedání Akademického senátu UP jsou veřejně přístupná. Zápisy z jednotlivých jednání jsou k dispozici na webových stránkách univerzity www.upol.cz/odkazy/organy-up/akademicky-senat-up/.

Akademický senát UP má 24 členů. Každá fakulta je zastoupena dvěma senátory z řad akademických pracovníků a jedním z řad studentů. Členem akademického senátu nemůže být rektor, prorektor, děkan a proděkan. Na funkční období Akademického senátu UP jsou trvale zřízeny Legislativní a Ekonomická komise AS UP.

Jednání akademického senátu

Zasedání AS UP jsou veřejně přístupná. Ke každému bodu programu AS UP se koná rozprava, v níž jsou oprávněni vystoupit kromě senátorů také rektor a navrhovatel bodu programu. Předsedající může udělit slovo i dalším osobám.

Harmonogram voleb do Akademického senátu UP na období 2011–2014

1. Zvolení členů dílčích volebních komisí: **do pátku 18. 2. 2011**
2. Návrhy kandidátů do AS UP: **do pátku 11. 3. 2011**
3. Zveřejnění termínů a míst konání voleb na fakultách, seznamu voličů a kandidátní listiny: **do pátku 18. 3. 2011**
4. Zahájení voleb: **pátek 25. 3. 2011**
5. Ukončení voleb: **středa 13. 4. 2011**
6. Opakování voleb: **středa 20. 4. 2011**

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea převzal 15. 2. z rukou rektora UP prof. Miroslava Mašláne zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého doc. MUDr. Miloš Špidlen, proděkan pro studium Zubního lékařství LF UP a přednosta Kliniky zubního lékařství LF UP a FNOL. Doc. M. Špidlen je špičkový odborník v oboru ortodontie. Zajišťuje vysoce odborné kurzy pro specialisty u nás i v zahraničí, včetně konzultací obtížných případů. Je školitelem osmi studentů postrgraduálního doktorandského studia, školitelem rezidentů v přípravě na specializační atestaci. Výzkumně se věnuval zejména léčbě distookluzí, v rámci nichž přispěl k racionálnímu pohledu na efektivitu léčby různými metodami. Na toto téma také zorganizoval v ČR rozsáhlou multicentrickou studii.

Za dlouholetou spolupráci s Univerzitou Palackého v oblasti infekčního lékařství převzala v tentýž den z rukou rektora UP Pamětní medaili také doc. MUDr. Drahomíra Bartošová, CSc., přednosta Kliniky dětských infekčních nemocí Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Doc. D. Bartošová, uznávaná odbornice v oboru Infekční nemoci, se posledních pět let aktivně podílí na zajištění výuky předmětu infekční nemoci na LF UP.

-map-, foto -mo-

O každém zasedání AS UP se pořizuje zápis. Zápisy se ukládají v Kanceláři AS UP a zveřejňují se na internetových stránkách UP www.upol.cz/odkazy/organy-up/akademicky-senat-up/zapisy-ze-zasedani/.

Volby do akademického senátu

Senátory volí ze svých řad členové akademické obce včetně studentů na tříleté období. Kandidátem na senátora může být akademický pracovník nebo student, který je členem akademické obce příslušné fakulty. Na každé fakultě jsou voleni dva zástupci z řad akademických pracovníků a jeden zástupce z řad studentů. Volby jsou přímé a tajné.

Předsedu a místopředsedy volí členové AS ze svých řad. Předseda a první místopředseda jsou voleni z řad senátorů – akademických pracovníků, druhý místopředseda je volen z řad senátorů – studentů.

Každý člen akademické obce může podat hlavní volební komisi nejpozději do 7 dnů od konání voleb písemnou stížnost na průběh voleb. Je-li stížnost uznána jako oprávněná, do 14 dnů by mělo dojít k opakování voleb.

Akademický senát UP 2008 – 2011

Předseda: Mgr. Tomáš Parma, Ph.D. (CMTF), místopředsedové: Mgr. Jiří Langer, Ph.D. (PdF), JUDr. Marek Hodulík (studentská část; PF).

Předsedkyně Ekonomická komise AS UP: doc. Miroslava Přidalová, Ph.D. (FTK), předseda Legislativní komise AS UP: JUDr. Michal Bartoň, Ph.D. (PF).

Senátní volby se připravují také na fakultách

Během jara proběhnou volby také na některých fakultách. Ve dnech **1.–2. března** budou nové senátory vybírat akademici a studenti **Filozofické fakulty**. Volby do Akademického senátu **Pedagogické fakulty** jsou připravovány na **1.–7. dubna**. Na **Fakultě tělesné kultury** se bude volit ve dvou dnech, a to **30. března** a **8. dubna**. Senátoři **Přírodovědecké fakulty** se rozhodli pro konání voleb do univerzitního i fakultního senátu ve stejném termínu, a to ve dnech **11.–13. dubna**.

Volby do Akademického senátu Lékařské fakulty proběhly loni v listopadu, senátoři Cyrilometodějské teologické fakulty byli zvoleni v prosinci 2008, na Právnické fakultě proběhly volby v říjnu 2009, na Fakultě zdravotnických věd v listopadu 2008.

Pravomoci senátu

- rozhoduje na návrh rektora o **zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení součástí vysoké školy**, na základě souhlasného vyjádření orgánů nebo osob stanovených statutem jako vedoucí zaměstnanci vysoké školy rozhoduje také o zřízení nebo zrušení společných pracovišť součástí vysoké školy
- na návrh rektora nebo na základě postoupení předpisu akademickým senátem fakulty **schvaluje vnitřní předpisy** vysoké školy a jejich součástí
- **schvaluje rozpočet** vysoké školy předložený rektorem a **kontroluje využívání finančních prostředků** vysoké školy
- **schvaluje výroční zprávu** o činnosti a výroční zprávu o hospodaření vysoké školy předloženou rektorem
- **schvaluje hodnocení činnosti** vysoké školy předložené rektorem
- schvaluje návrh rektora na **jmenování a odvolání členů vědecké rady a disciplinární komise** veřejné vysoké školy
- **schvaluje podmínky pro přijetí ke studiu** ve studijních programech, které se **neuskutečňují** na fakultách
- usnásí se o návrhu na **jmenování rektora**, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce
- **schvaluje dlouhodobý záměr** vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti veřejné vysoké školy a jeho každoroční aktualizaci po projednání ve vědecké radě
- na návrh rektora **zruší vnitřní předpis**, rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součástí veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je tento vnitřní předpis, rozhodnutí nebo úkon v rozporu se zvláštními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy

Z historie

Koncem prosince 1989 se na fakultách Univerzity Palackého ustavily akademické rady, které zvolily děkany fakult a členy Akademické rady UP. Celkový počet členů Akademické rady UP byl 40. Fakulty zastupovalo 32 členů (Lékařská fakulta, Filozofická fakulta, Přírodovědecká fakulta, Pedagogická fakulta – klíč 4:4), dalších pět členů zastupovalo útvary s celouniverzitní působností, tři studenty delegovala Stavovská unie studentů. Akademická rada UP na svém prvním zasedání 21. 12. 1989 zvolila předsedou RNDr. Josefa Tillicha, CSc. Hlavním bodem tohoto zasedání byla volba nového rektora UP. Jednomyslnou volbou byl rektorem zvolen doc. Josef Jařab, CSc., s účinností od 1. 1. 1990. Akademická rada UP pracovala v nezměněném složení do června 1990, kdy byl podle zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, ustanoven Akademický senát UP.

Na říjnovém zasedání AS UP v roce 1990 byl senát rozšířen o zástupce Cyrilometodějské teologické fakulty a Fakulty tělesné kultury a na listopadovém zasedání Akademického senátu UP v roce 1991 o zástupce Právnické fakulty. Fakulta zdravotnických věd UP (FZV) zahájila činnost k 1. 9. 2008. Ve dnech 5. 3. a 6. 3. 2009 zvolila své zástupce do AS UP.

Předsedové Akademického senátu UP od roku 1990

1990–1993 Doc. Jana Mačáková, CSc.; 1993–1996 RNDr. Pavel Nováček, CSc. (do 31. 12. 1995), doc. Jan Hálek, CSc. (od 1. 1. 1996); 1996–1999 doc. Jan Hálek, CSc.; 1999–2002 RNDr. Jaroslav Kvapil, CSc.; 2002–2005 MUDr. Zdeněk Zlámal, CSc.; 2005–2008 doc. Roman Kubínek, CSc.; 2008–2011 doc. Roman Kubínek, CSc. (do 21. 4. 2010), Mgr. Tomáš Parma (od 12. 5. 2010).

Připravila -mav-

(zdroje a další informace viz www.upol.cz/odkazy/uredni-deska/dokumenty-up a webové stránky fakult)

Při příležitosti nadcházejících voleb do AS UP jsme požádali jeho současného i minulého předsedu o krátké zhodnocení činnosti vrcholného grémia olomoucké univerzity. Odpovídali na tyto otázky: **Jaká byla činnost Akademického senátu UP v posledních letech? Čemu se věnoval? Co se za poslední roky podařilo, a co naopak ne? Jaká doporučení máte pro AS UP, který vzejde z blížících se voleb?**

■ **Mgr. Tomáš Parma, Ph.D., předseda AS UP pro funkční období 2008–2011 (od 12. 5. 2010 dosud):**

Když jsem se 8. listopadu 2006 poprvé ocitl jako nově nastoupivší senátor na zasedání AS UP s centimetrovou složkou materiálů v ruce, byl jsem mírně řečeno dezorientován. K mé smůle se totiž zrovna přepracovávala organizační struktura centrálních jednotek a rušilo Informační centrum UP. V materiálech se i přes mou předchozí snahu o pochopení vyskytovalo takové množství zkratk, schémat, zdůvodnění a údajů, že mi nezbývalo než se společně na okolo sedící kolegy senátory a zvedat ruku podle většiny... Asi po roce jsem se stal již zkušeným znalcem různých typů materiálů (i těch zatrolených zkratk) a v dalším volebním období jsem již mohl pracovat v ekonomické komisi senátu, která je jedním z jeho klíčových poradních grémií. Situace se vyvinula tak, že nyní – na krátký čas – musím senátní jednání i připravovat a řídit jako předseda. Necítím se být povolán k tomu, abych nějak bilancoval toto volební období senátu, které navíc ještě úplně neskončilo. Jsem historik a vím, že ke kritickému hodnocení je třeba časového odstupu, a tak bych se jen chtěl zamyslet nad tím, v čem práce senátu jako celku i senátora jako jednotlivce spočívá. Snad tato úvaha pomůže všem, kdo se budou v těchto dnech rozhodovat ke kandidatuře na senátní křesla.

Akademický senát by měl být jakýmsi „parlamentem univerzity“, a proto mu zákon dává významné pravomoci: dávat podobu vnitřnímu členění celé univerzity, volit rektora, schvalovat vnitřní předpisy, schvalovat rozpočet a kontrolovat hospodaření školy. Ve své činnosti je – na rozdíl od skutečného parlamentu – omezen, nemá totiž možnost iniciovat změny univerzitních předpisů, pouze schvaluje ty, které mu navrhne vedení univerzity. Univerzitní senát pracuje v souladu se senáty jednotlivých fakult, z čehož logicky vyplývá, že se soustřeďuje především na to, nač se

fakultní senáty soustředit nemohou, tedy na Rektorát, jeho centrální jednotky a na univerzitu jako na celek.

V oblasti legislativy tedy senát schvaluje nebo bere na vědomí různé předpisy (jak celouniverzitní, tak fakultní) a kontroluje, zda nejsou v rozporu s legislativou našeho státu nebo již stávajícími předpisy univerzity. Práce je to vskutku mnohdy časově náročná, ještě že má senát k ruce svou expertní legislativní komisi, která mu tuto jeho činnost v mnoha ohledech zjednodušuje. V současnosti dochází k novelizaci mnoha univerzitních předpisů a bez pomoci odborných legislativců bychom byli prací v této oblasti občas hodně zaměstnáni.

V hospodářské oblasti AS schvaluje rozpočet a kontroluje jeho čerpání. Právě zde je asi jeho nejnáročnější úkol a možná právě v tomto úkolu leží skutečná váha a moc tohoto shromáždění. Každoroční vášnivá, komplikovaná a mnohdy zdoluhavá jednání, v nichž jde mnohdy o to, aby senát jako celek překonal stranickost svých jednotlivých členů (a univerzita svých fakult), jsou momentem, který nakonec vytváří ze senátu skutečně sbor lidí, kteří se postupně začínají dít na prospěch, rozkvět a dobro celé Univerzity Palackého, jemuž by hospodářské záležitosti měly být podřízeny. I zde má samozřejmě nezastupitelnou roli expertní ekonomická komise, která má důležitou úlohu také při kontrole hospodaření. Soustřeďuje se, jak již bylo řečeno, především na Rektorát a centrální jednotky. Tyto obslužné součásti UP budou muset letos projít restructurací, která by je měla v důsledku nelehké hospodářské situace nejen zefektivit, ale především učinit více „obslužnými“ vůči univerzitě a méně zahleděnými do sebe a na sebe. Snad se splní mé tajné přání a vedoucí místa centrálních jednotek i jednotlivých rektorátních útvarů budou v souladu s principy akademického života obsazována pravidelnými konkurzů.

Vrcholným vyjádřením role senátu je volba rektora, který univerzitu ztělesňuje dovnitř i navenek. Jak říká můj předchůdce, právě při volbě rektora senát skutečně „vyroste“. Dlužno dodat, že dosažení vrcholu také znamená, že výše růst již nelze, pokud nebereme v potaz krajní řešení odvolání zvoleného, které má senát v rukou také. Právě rektor univerzity (a jeho tým) je senátu partnerem se všemi problémy i radostmi, jež partnerství může přinášet. Oba partneri občas zkouší, kam až je možno ve vzájemném vztahu zajít, co ten druhý ještě snese, ale většinou se nakonec společně soužití podaří.

Kromě zákonem daných kompetencí (je jich o něco více, ale myslím, že jsem si všiml těch hlavních) má akademický senát ještě jednu úlohu, o níž zákon nic neříká, ale která je nezastupitelná. Je totiž místem komunikace, které umožňuje, aby se na něm vedení univerzity dozvíдалo o mnoha problémech, tíživých různých univerzitních pracovištích a celky i o tom, jak je činnost vedení interpretována napříč univerzitou. Mnohdy je pro vrcholný management také takřka jedinou možností, jak různé informace uvádět na pravou míru a vysvětlovat důvody, které vedly k rozhodnutí, mnohdy nesprávně a jednostranně vnímanému jako nešťastné nebo špatné. Po univerzitě i mimo ni občas kolují různé klepy, interpretace nebo informace z druhé ruky, které možná mají pravdivý základ, ale v tom lepším případě jsou poloprávdami. Senátoři, informovaní „zdola“, ze svých pracovišť, mají velmi důležitý úkol tyto informace vedení univerzity předávat a žádat vysvětlení (a to nejen pro sebe), byť je to mnohdy pro rektora i jeho prorektory obtížné.

Tak jako ve skutečnosti, i na tomto listu papíru má předseda senátu jen úzce vymezený prostor, a proto bych chtěl zakončit toto své možná až příliš popisné hodnocení osobnějším úvahou nad tím, co pro mne osobně znamená

Dokončení na str. 6

■ **Doc. Roman Kubínek, CSc., předseda AS UP pro funkční období 2005–2008 a 2008–2011 (od 2. 4. 2008 do 21. 4. 2010):**

Výzva ke zhodnocení končícího volebního období AS UP mě poněkud zaskočila. Veškeré pravomoci převzal nový předseda a ten má prioritní mandát k tomu, aby se k němu vyjádřil. Je ale pravda, že jsem v tomto významném orgánu působil většinu času tohoto období a pár postřehů se sdělit nezdřáhám. Může to být nakonec zajímavé, jak to vidí bývalý a končící předseda, a pro ty, kteří se budou ucházet o místa volených zástupců fakult UP, třeba i důvod k zamýšlení.

Stávající AS UP si mohl užít všech privilegií, která jsou mu dána Zákonem o VŠ a zdá se, že tomu tak bude i nadále. Senát schvaluje rozpočet UP a výrazně ovlivňuje metodiku dělení příspěvku a dotace z MŠMT a také může volit rektora. Při rozdílném funkčním období rektora a akademického senátu, se může brzy stát, že jednomu z dalších senátů by se toto privilegium vyhnulo. To rozhodně nebyl důvod, aby si tento senát volbu „užil“ a poprvé v novodobé historii volil rektora nadvákřat. Metodika dělení byla nastavena tak dobře, že dříve stanovených 21 % odvodů na centrální jednotky a centrální prostředky stále vyhovovalo a dělení financí a proces schvalování rozpočtu UP už bylo jen mechanickou záležitostí. Problém nastal tehdy, kdy se vláda ČR, cestou MŠMT, rozhodla přibrzdřit rozjetý kolos vysokoškolského studia a z původní snahy mít za každou cenu ze všech středoškolských alespoň bakaláře ustoupila v okamžiku, kdy si spočítala, že na to nemá. To už ovšem existovala celá řada detašovaných pracovišť tradičních univerzit, vysokých učení a soukromých škol téměř v každém větším městě, které těžily z normativu na každého přijatého studenta, bez ohledu na jeho kvalitu. Rovněž UP při tomto „brzdění“ dostala vyměřenou určitou sankci za překročený počet přijatých studentů, jejíž spravedlivé rozdělení na jednotlivé fakulty

se ukázalo jako nemožné. Na konci funkčního období se tím zabývalo minulé vedení a ani to nové nepřineslo nic, co by bylo senátory přijato s nadšením. Ani nemohlo, protože každá z osmi fakult měla na to jiný názor. Přestože se jednalo o vcelku zanedbatelnou částku, dokázal si s tím AS vyhrát tak, že sám už nevěděl, která z šesti variant metodiky je ta nejlepší. Dohadování senátorů dokonce v mém úžasu přilhlželi děkani a děkanky fakult, kteří jeden z návrhů na kolegiu rektora schválili a smířili se i s nevhodným řešením pro některé ze svých fakult. Zde je potřeba zmínit, že konečné schválení metodiky už proběhlo bez původního předsedy, který se ze stavu člověka planoucího pro senát a UP postupně stával jen doutnajícím ohořelínou – prostě vyhořel. Další nepřijemné zprávy z ústředí (MŠMT) však přišly vzápětí. Po parlamentních volbách se vysoké školství dostalo na okraj zájmu ministerstva, ze kterého na protest proti politice nového vedení odešli zkušební úředníci. Další krácení rozpočtu vysokých škol vneslo nervozitu i mezi členy akademické obce UP a zcela jistě i mezi pracovníky centrálních jednotek. Senát je v tomto z obliga, krácení tentokrát není z důvodu senátorských výmyslů, ale z objektivního důvodu – snížit zadlužování státu. Prozatím to však není ještě tak tragické. Ukázalo se však, jak malicherné bylo dohadování o rozdělení sankce 11 miliardů. O podobnou částku UP bohužel nedávno přišla z důvodu špatného zuřadování investiční akce v roce 2004. Ani zde AS zasáhnout nemohl. Podobné informace se k senátorům nedostanou a navíc absence zdatného ekonomů mezi senátory je těžký rydikep. Kontrola nad financováním UP se tak stává ryze formální, protože je založena na více nebo méně srozumitelně zpracovaných ekonomických podkladech pro jednání ekonomické komise. Pokuta se musela uhradit z centrální rezervy UP. Kontrolu nad centrální rezervou si AS UP vydobyl, ale nebyl čas o tom dlouho diskutovat, aby nevznikla další škoda. Snad právníci

v AS by mohli poradit, zda lze tuto částku požadovat po lidech, kteří na UP již nepracují.

Z prostředků, které byly podle mne doslova „vyhozeny“, bylo placení auditů. Domníval jsem se, že audit by měl přinést návrhy na zlepšení a vyšší efektivitu ať už v personální oblasti nebo v oblasti hospodaření. Když pomínu zcela zpackaný audit procesní, který byl hrazen z rozvojového projektu, potom ani audit CVT a SKM příliš užitečné nebyly. Vlastně audit na SKM přinesl jen drahé potvrzení toho, že máme nej kvalitnější ubytovací a stravovací zařízení v ČR a dobře nastavené procesy v řízení této jednotky. AS UP spuštění auditů jednomyslně schválil. Dodnes mě mrzí, že jsem se při hlasování alespoň „nezdržel“, protože jsem jeden z nejspokojenějších strávníků menzy UP a na vlastní oči jsem se přesvědčil, jaké jsou přepychové ubytovací podmínky pro studenty UP.

V legislativní oblasti se Senát UP zabýval mechanickým projednáváním úprav vnitřních předpisů fakult i registrovaných norem UP a příliš vzrušení kolem těchto projednávání nebylo. Přestože zaznívala po dva roky kritika, že nebyl schválen nový Studijní a zkušební řád UP, prorektor pro studium ve stávajícím vedení UP systematicky spěje k jeho dokončení. Určitě bude řád připraven tak, aby nějaký čas vydržel. Já si ale neodpustím poznámku, že i když doposud nebyl, studenti vesele studovali, byli zkoušeni a absolvovali studium. Naštěstí k tomu novou normu nepotřebovali.

Na začátku volebního období se AS UP také zabýval schvalováním návrhu nového loga. Protože jsem absolvoval proces výběru a seznámil se s kvalifikovanými názory profesionálů, našel jsem odvahu vyslovit se pro něj, jako jediný ze všech senátorů. Dnes už je mi jasné, že dalšími snahami o modernizaci loga UP se nikdo zabývat nebude, před námi všemi jsou mnohem důležitější úkoly. Ale fakt je, že jednotný vizuální styl univerzity chybí.

Dokončení na str. 6

Mgr. Tomáš Parma, Ph.D. ...

Dokončení ze str. 5

být senátorem. Práce, již se věnuji již několik let, není jednoduchá: dokumenty, předpisy, tabulky, grafy, rozpočty, mnohdy vážné problémy... – zvlášť nyní, když přichází „sedm hubených let“ a situace v celé naší společnosti není lehká. V některých okamžicích tato práce odvádí člověka od toho, proč je zde na univerzitě: od vědeckého výzkumu a jeho publikování, od práce se studenty a snahy o to, aby jim co nejlépe předal to nejlepší ze sebe samého a pomohl jim vyrůst v ty, kteří budou platnými a významnými členy naší společnosti. Mnohdy úmorná dřina zasedání však přináší radost z kolegality, v níž se rodí cenná přátelství s druhými, která snad přesáhnou jedno volební období. Působení senátora pro mne bylo, je (a v případě zájmu voličů snad i bude) příležitostí poznání Univerzity Palackého jako celku, mnohostranného drahokamu, který ještě stále dokáže udivit spektrem svých barev, symfonií plně stále hledané a snad i nacházené harmonie souladu jednotlivých melodií hraných na nejrůznější nástroje. Drahokam je potřeba brousit a leštit, jednotlivé nástroje symfonického orchestru ladit a cvičit všechny, aby hráli opravdu harmonickou symfonii. V této práci nikdy není možno přestat, dokud dýcháme. Radost z krásy, kterou dává vědění i společná práce pro to, aby se mohlo rozvíjet, je však tou největší odměnou.

Doc. Roman Kubínek, CSc. ...

Dokončení ze str. 5

Jako bývalý předseda se domnívám, že Senát byl důstojným partnerem vedení UP. Jednání měla úroveň a vážím si toho, že se jednání AS UP zúčastňovali všichni prorektorů, aby tak chránili svého rektora proti nečekaným výpadkům některého ze senátorů či senátorek. Dávali tím najevo, že AS respektují, i když mnohdy s jejich návrhy na usnesení nesouhlasili.

Již při minulých volbách jsem zaregistroval větší zájem o práci v akademickém senátu. V počátcích existence akademických senátů, do nich byli na školách voleni nejzkušenější zástupci fakult. Ti posléze přestali mít o práci v AS zájem a navíc se v senátu začali objevovat ti, za nimiž stála početná masa studentských voličů, kteří podpořili hlasem ve volbách do AS UP svého pedagoga. Akademický senát před třemi lety v průměru omládl o 5 let. O kolik to bude letos? Bojím se, aby se v senátu udrželo co největší procento stávajících členů, aby byla zachována kontinuita. Nechtěl bych, aby se senát stal prostředkem kariéerního růstu a pro jeho člena jen možností zviditelnit se. Pokud potenciální senátoři myslí svou kandidaturu vážně, měli by počítat s tím, že jim práce pro senát vezme poměrně dost času. Ovšem za předpokladu, že se seznámí se všemi potřebnými materiály a jejich hlasování proběhne s vědomím, že ví, o čem hlasují. Nesmí se stát, že budou brát hlasování jako „výchový prostředek“, jak vedení UP dostat do úzkých, případně dát mu najevo, že všechny klíčové pravomoci mají na své straně.

Po odchodu ze senátu jsem se znovu přesvědčil o tom, jaký je rozdíl mezi zodpovědností za organizační jednotku (byť jen katedru) v rovině faktické a morální. Jak je obtížné hospodařit s přidělenými prostředky, sehnat peníze na provoz pracoviště z projektů a vědeckých výstupů. Jak nastavit odpovídající finanční hodnocení podřízených pracovníků a kontrolovat jejich práci. Senátoři si tuto zodpovědnost na úrovni celé univerzity mnohdy neuvědomují. Tu na svých bedrech nese vedení UP, především rektor.

V každém případě, pět let v čele Akademického senátu UP mě víc obohatilo než opotřebovalo. Pochopil jsem dobře, jak funguje UP jako největší „fabrika“ v regionu, kde jsou její silné, a kde slabé stránky. Ať už bude do AS UP pro nadcházející období zvolen kdokoli, apeluji na každého, ať používá „selský rozum“, zůstane nohama na zemi a společně s vedením univerzity přispěje k udržení Univerzity Palackého v klubu prestižních univerzit v ČR.

Ptala se M. Hronová

Majáles Univerzity Palackého se uskuteční 3. května

Po znovu obnoveném studentském majálesu, který proběhl 3. května loňského roku v srdci univerzity – na nádvoří Tereziánské zbrojnice a také na olomouckém Horním náměstí, se studenti rozhodli za podpory UP v této tradici pokračovat. I letos bude hlavním mottem tohoto svátku jara, mládí a akademických a občanských svobod heslo „Studenti studentům“.

„Také letos připadne majáles na datum 3. května, avšak doufáme, že nám bude počasí přát více než v roce minulém,“ řekla Kateřina Fišarová z organizačního týmu Majálesu UP. Studenti již také poodkryli první body programu, který by měl dalece překonat ten loňský. Hlavní program majálesu bude opět situován na nádvoří Ústřední knihovny UP v barokní Tereziánské zbrojnici. „Návštěvníci se mohou těšit na šestici kapel a další bohatý program. Budeme opět volit nejlepší masky z majálesového průvodu, studentské organizace budou prezentovat své aktivity formou soutěží a workshopů a v knihovně proběhne vernisáž výstavy studentských prací. Připravujeme také sportovně-zábavní program. Možná dojde i na ohňostroj,“ poodkryla program majálesu Fišarová.

Program se však neomezí jen na prostor Zbrojnice. Samotná korunovace krále by měla opět proběhnout na balkoně olomoucké radnice. Od ní by měl vyrazit majálesový průvod. Novinkou bude druhá scéna

situována na parkán Uměleckého centra UP do šapitá Divadla Konvikt. Tady budou mít návštěvníci možnost zhlédnout divadelní představení či slam poetry. „Právě doprovodný program by měl být daleko pestřejší, než tomu bylo minulý rok,“ dodala Fišarová.

O. Martínek, foto z loňského Majálesu P. Bílek

GeoKačer 2011 – tak trochu jiná geografická soutěž

Čtvrtý ročník projektu se poprvé zaměří i na vysokoškoláky

Občanské sdružení Bud'Geo... zahajuje již čtvrtý ročník soutěže GeoKačer, která je určena pro studenty a pedagogy středních a vysokých škol Olomouckého okresu a blízkého okolí. Během čtyř měsíců budou soutěžící hledat ukryté schránky/poklady pomocí přístrojů GPS a plnit doplňkové soutěže zaměřené na geografii, ochranu životního prostředí a rozvoj fyzických aktivit. Letos poprvé se soutěže mohou zúčastnit kromě středoškolských studentů také vysokoškoláci.

Soutěž je inspirována outdoorovou aktivitou geocaching a dále zahrnuje geografické kvízy, fotografické i jiné soutěže. Mimoto proběhne setkání účastníků s environmentální tematikou (např. čištění břehů řeky) a další aktivity, za které soutěžící postupně získávají body. V červnu pak proběhne slavnostní vyhlášení vítězů s předáním hodnotných cen. Součástí projektu jsou i přednášky na jednotlivých školách nejen o soutěži, ale také o využití moderních technologií ve výuce zeměpisu. Tyto metody zahrnují základy geoinformatiky či digitální kartografie. Projekt je realizován za podpory společnosti Nestlé Česko, s. r. o.

Zájemci se mohou přihlašovat své týmy o počtu 1–4 studenti na stránkách www.budgeo.cz/geokacer již nyní. Soutěž začíná během prvního týdne v březnu. Vítězný tým získá hodnotné ceny a volnou jízdenku po Evropě.

Bud'Geo... je nezisková organizace sdružující zájemce o geografii, geoinformatiku, kartografii a další geovědy již od roku 2007. Cílem je podporovat rozvoj geoinformačních technologií a jejich následného využití během výuky na základních, středních a vysokých školách. Občanské sdružení Bud'Geo... si klade za cíl zvyšovat geoinformační gramotnost na všech úrovních. V minulých letech sdružení uspořádalo soutěž GeoKačer 2008–2010, několik geografických seminářů pro středoškolské pedagogy a ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky PŘF UP vytvořilo projekt Bud'Geo... Vysočina. Pravidelně se podílí na osvětových akcích GIS Day, Přírodovědný jarmark či Majáles UP.

Více informací na www.budgeo.cz.

J. Pánek, foto: archiv Bud'Geo... -inzerce-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDELAVANI

CZ.1.07/2.2.00/15.0263

Podpora atraktivnosti nového studijního oboru Aplikované pohybové aktivity

Volný čas přináší jak možnost pro odpočinek, tak i velký potenciál pro rozvoj osobnosti. Výše uvedené skutečnosti se vztahují na jedince intaktní populace, ale i na jedince se speciálními potřebami. U nich pak nabývá aktivní využívání volného času i další rozměr, a to zmírnění sociálních a psychických problémů. Kvalitní využití volného času evokuje nutnost nového typu profesionálního pracovníka orientovaného na spektrum volnočasových aktivit jedinců se speciálními potřebami. Tato situace nás motivovala k akreditaci bakalářského studijního oboru Aplikované pohybové aktivity na FTK UP v Olomouci.

Projekt CZ.1.07/2.2.00/15.0263 Podpora atraktivnosti nového studijního oboru Aplikované pohybové aktivity, který získala Univerzita Palackého v Olomouci, podpoří nový studijní obor v oblasti pedagogické, organizační a odborné a umožní vytvořit kvalitní podmínky studia odpovídající evropským standardům.

Za řešitelský kolektiv doc. Vlasta Karásková, CSc.

„Vládní příběh“ vzniku olomoucké univerzity II/

Dokončení z minulého čísla

Zákon o obnovení olomoucké univerzity z 21. února 1946 kodifikoval vznik čtyř fakult, a to fakulty bohoslovecké, právnické, lékařské a filozofické, přičemž právnická fakulta vznikla až na počátku devadesátých let minulého století. Samostatným zákonem č. 100/1946 z 9. dubna 1946 vstoupila do svazku Univerzity Palackého pedagogická fakulta.

Původní pozvání J. L. Fischera: i pro nejvyšší představitele spojeneckých mocností

Prvním rektorem obnovené olomoucké univerzity se stal 30. dubna 1946 Josef Ludvík Fischer, uznávaný filozof a sociolog, toho času děkan Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. O zakladatelském vkladu brněnské univerzity pro fungování její olomoucké „starší mladší sestry“ svědčí také skutečnost, že se prvními olomouckými děkany fakulty lékařské, filozofické a pedagogické stali brněnští profesori Oktavián Wagner, Jindřich Šebánek a Vladimír Úlehla; děkanský post bohoslovecké fakulty – a funkci jediného prorektora UP – obdržel František Cínek.

Univerzita Palackého v Olomouci byla slavnostně otevřena přesně rok poté, kdy Prozatímní Národní shromáždění přijalo příslušný zákon. Podle představ rektora UP J. L. Fischera se tento slavnostní akt měl konat již

Rektor J. L. Fischer doprovází prezidentský pár

17. listopadu 1946, organizace celé akce se však jevila jako velice náročná a obtížná. Fischer totiž hodlal seznat do Olomouce nejvyšší představitele spojeneckých mocností. Tuto iniciativu olomouckého rektora československá vláda odmítla, jenže se značnými průtahy, a tak bylo otevření obnoveného vysokého učení v Olomouci odloženo na 21. únor 1947.

Vládní rozhodnutí o členech delegace: s manželkami jen prezident a premiér

Pozvání J. L. Fischera na slavnostní otevření olomoucké univerzity projednal vláda 31. ledna 1947 na návrh náměstka předsedy vlády Jána Ursiniho. Vláda rozhodla, že se do Olomouce vypraví – vedle prezidenta republiky Edvarda Beneše a diplomatického sboru – předseda vlády Klement Gottwald (Komunistická strana Československa), jeho náměstkové Petr Zenkl (Československá strana národně socialistická) a Zdeněk Fierlinger (Československá sociální demokracie), ministři Jaroslav Stránský (ministr školství a osvěty, Československá strana národně socialistická), Ludvík Svoboda (ministr národní obrany, bezpartijní), František Hála (ministr pošt, Československá strana lidová), Zdeněk Nejedlý (ministr ochrany práce a sociální péče, KSČ) a Adolf Procházka (ministr zdravotnictví, Československá strana lidová). Na žádost J. L. Fischera z počátku února 1947 byla ještě vládní delegace doplněna politiky slovenské národnosti; účast na slavnostním otevření Univerzity Palackého tak přijali Mikuláš Franek (ministr pro sjednocení zákonů, Demokratická strana), Jozef Lettrich (předseda Slovenské národní rady, Demokratická strana) a Vlado Clementis

(státní tajemník ministerstva zahraničí, Komunistická strana Slovenska).

Vládní delegaci potom doplnili zástupci diplomatického sboru (pět velvyslanců – Velké Británie, Sovětského svazu Francie, Jugoslávie a Čína, jakož i 13 vyslanců), vedoucí představitelé české i zahraniční akademické obce, četní poslanci, vysocí státní úředníci, představitelé místních správ i novináři. Pozvání hosté měli cestovat do Olomouce bez svých manželek; výjimku tvořili prezident E. Beneš s chotí Hanou a předseda vlády K. Gottwald s chotí Martou. Ze seznamu oficiálních hostů je zřejmé, že pravidlo nedodržel Z. Fierlinger – jeho manželka totiž na seznamech účastníků vládní delegace figuruje.

Trasa Praha – Olomouc: dvě vlakové soupravy za necelých čtyř tisíc

Na finančních nákladech spojených s výjezdem vládních představitelů do Olomouce (jakož i dalších zmíněných hostů) se rovným dílem podílely kancelář prezidenta republiky, úřad předsednictva vlády, ministerstvo zahraničních věcí a ministerstvo školství a osvěty. Z pozdějšího vyúčtování celé akce víme, že se jednalo o celkovou částku ve výši 373 689,60 korun československých, přičemž tato suma zahrnovala náklady na dopravu z Prahy do Olomouce a zpět, občerstvení s obsluhou, spotřebu cigaret a doutníků i zpropitné obsluhujícímu personálu, jež činilo 3 400 korun československých.

Delegace v počtu přibližně 170 osob cestovala z Prahy do Olomouce ve dvou vlakových soupravách. První vlakovou soupravu tvořil tzv. zabezpečovací díl, do kterého byla zařazena i skupina akreditovaných novinářů. Druhá vlaková souprava sestávala z 10 vozů – dvou služebních vozů, stejného počtu tzv. suitových vagonů, pěti salonních vozů – ministrů, předsedy vlády a náměstků, prezidenta republiky, velvyslanců a vyslanců a vozu jídelního.

V pátek 21. února 1947 vyjela první vlaková souprava z Prahy v 7.45 hodin, druhá vlaková souprava v 8.00 hodin, do zasněžené Olomouce dorazila první vlaková souprava v 11.15 hodin a druhá vlaková souprava v 11.35 hodin. Na olomouckém nádraží proběhl uvítací ceremoniál zahrnující i přehlídku čestné rotty prezidentem E. Benešem a ministrem národní obrany L. Svobodou.

V Olomouci v jednom voze: bývalý partyzán i budoucí emigrant

To se již v přednádražím prostoru řadila kolona 65 osobních automobilů, do nichž v určeném pořadí hosté nastupovali. Mnohdy se tak zkombinovaly vskutku pozoruhodné osádky, když poměříme složení pasažérů jejich pozdějšími životními osudy. Tak například rektor J. L. Fischer usedl do automobilu vedle předsedy olomouckého okresního národního výboru Otty Rysnara–Kanta, který o půl roku později zpronevěřil část financí určených na výrobu olomouckých univerzitních insignií. Osádka vozu č. 26 jakoby personifikovala složitost československých dějin ve druhé polovině minulého století. Sociální demokrat a prostějovský starosta z konce třicátých let Oldřich John to v letech 1948–1953 (pochopitelně jako člen komunistické strany) „dotáhl“ až na předsedu Národního shromáždění, aby poté byl z vysoké politiky odstraněn v rámci tažení proti „sociálnědemokratickému“. Bývalý partyzán, poslanec – a budoucí spisovatel (Jurášek, Divoká réva) – Jura Sosnar ukrýval v Olomouci zbraně a s největší pravděpodobností stál i za tzv. krčmaňským atentátem, který byl již „ouverturou“ únorového puče z roku 1948. Naproti tomu poslední pasažér vozu č. 26, Vladimír Krajina, v té době poslanec a generální tajemník Československé strany národně socialistické, stál na zcela opačném „břežku“ – po únoru

1948 byl zatčen, posléze byl díky zásahu prezidenta E. Beneše z vazby propuštěn a skončil v exilu jako vysokoškolský profesor botaniky ve Vancouveru (zde v roce 1993 zemřel, urna s jeho popelem je uložena stejně jako urny dalších exilových členů ČSNS v symbolickém hrobě Milady Horákové na Vyšehradském hřbitově v Praze). Umělecké kruhy zastupovali ve vládní delegaci levicoví spisovatelé Marie Pujmanová a Laco Novomeský (současně člen ÚV KSS a ÚV KSČ).

Slavnostní otevření a recepce v době přídělového systému

První zastávkou vládní delegace byla Filozofická fakulta v Křížkovského ulici, kde se v auditoriu maximu (pravděpodobně v nynější aule) oficiální hosté přivítali s představiteli univerzity. Od 12.50 hodin do 14.30 hodin byl podáván oběd v arcibiskupském paláci. V 15 hodin se náležitě občerstvení hosté sešli v sále olomoucké Reduty na vlastním slavnostním aktu. Pořadatelé měli k dispozici celkem 408 sedadel rozestavených v 17 řadách, další sedadla se nacházela na galerii. Se slavnostními projevy postupně vystoupili děkan bohoslovecké fakulty a prorektor UP František Cínek, ministr školství a osvěty Jaroslav Stránský, rektor UP Josef Ludvík Fischer a prezident Československé republiky Edvard Beneš.

Od 17 hodin se konala recepce v arcibiskupské rezidenci. Již jsme uvedli, že státní instituce hradily dopravu oficiální delegace; vlastní olomoucká akce se financovala z prostředků univerzity, místních národních výborů a s největší pravděpodobností také z peněžních darů soukromých osob. Nakonec o tom nepřímo svědčí také materiální zajištění slavnostního obědu a rautu.

Uspořádat tabuli pro stovky prominentních účastníků (odpoledního rautu se zúčastnilo 700 hostů), to opravdu nebylo v době přídělového zásobovacího systému jednoduché. Stát zastoupený ministerstvem výživy síce uvolnil jednorázový mimořádný příděl masa, masa, cukru, vajec a umělého tuku, nicméně hlavní tíha v zajištění potřebných poživatin spočinula na bedrech příznivců nově ustavené univerzity. A tak Svaz pro drůbež, vejce a med dodal 20 krocanů a 200 vajíček, Společenstvo olomouckých řezníků a uzenářů přispělo 30 kilogramy prvotřídní svíčkové a stejným

Podávání oběda v arcibiskupské rezidenci (přes stůl sedící druhý zleva Z. Nejedlý, čtvrtý zleva L. Svoboda)

množstvím telecího masa (samozřejmě z kůty), firma Mainl promptně dodala kávu a čaj a výrobce lihovin Karel Čihal z Pekařské ulice ovocné šťávy. Aby housky i rohlíky náležitě křupaly, musela firma Otto Siegl prostřednictvím Rektorátu UP požádat Okresní úřad ochrany práce o povolení pracovat v noci z 20. na 21. února 1947. Také nápoje získala univerzita darem – čepoval se plzeňský Prazdroj a ve štíhlých číších jiskřilo jihomoravské víno, které ochotně dodalo ovocnicko-vinařské družstvo Vinopa z Velkých Pavlovic.

Dokončení na str. 8

Glosa k volbám do akademických senátů fakult a UP

V různých obdobích jsme svědky volebních kampaní a organizování voleb do senátů, což se projevuje různými aktivitami, tak mi dovoluji i tu mou.

Na naší univerzitě pracovalo k 31. 12. 2010 celkem 3 156 zaměstnanců (tzv. fyzický počet), z toho 1 716 akademických pracovníků, tj. 54 %. Ostatní pracovníci tvořili zejména podpůrné profese na katedrách, ústavech, fakultách, centrálních jednotkách, kolejích a menzách a v dalších účelových zařízeních. Bez nich by akademická obec mohla stěží plnit své poslání a povolání, studovat. Ano, bývá celkem pravidelně kladena otázka, které činnosti jsou nutné a které nikoliv, není to však předmětem mé úvahy. Neakademickým zaměstnancům (46 %), jejichž počet díky získaným projektům stoupá, je však zákonem odepřeno právo možnosti se aktivně podílet na samosprávě VŠ svými volenými zástupci. Nemohou tak ovlivnit formování dlouhodobé strategie univerzity, nemohou se vyjadřovat k finančnímu vývoji univerzity, k rozpočtu, k organizačnímu uspořádání či k dalším důležitým rozhodnutím. Nastává tak situace, že je rozhodováno i o nich, ale bez nich. Je jim odepřeno nejvýhodnější právo, a to právo volit svými zástupci děkana a rektora.

Právnímu laikovi se tedy jeví, že nejen z hlediska zákoníku práce se tak ocitají v jistém nerovném postavení v jedné organizaci/instituci. Senáty jsou totiž akademické, zmiňovaní pracovníci neakademičtí. Soudím, že usnesení senátů nelze považovat taktéž za akademická.

Jsem si vědoma, že za tuto diskrepanci nemůže akademická obec, ani jejich zástupci v senátech. Domnívám se, že většina členů akademické obce by souhlasila s tříkomorovým senátem s komorou zaměstnanců – neakademiků, leč zákon je zákon, a v tomto případě navíc vysokoškolský.

V mnoha evropských zemích vícekomorové senáty či podobná gremia se zástupci zaměstnanců úspěšně fungují. Například ve Velké Británii, ve skandinávských zemích, v Nizozemí, ale i v některých německy mluvících zemích, ba i na Slovensku (kde jsou např. členy AS i pracovníci knihovny, záleží na statutu školy). Tam všude uvedená omezení pro „neakademiky“ neplatí. Myslím, že zejména v době úspor jsou tam zástupci praktiků přínosem v rozhodování.

Vězme, že naši kolegové bez volebního práva vidí, slyší, myslí i posuzují.

Ing. J. Menšíková, tajemnice Filozofické fakulty a asistentka na Katedře sociologie a andragogiky FF

Ad) K článku paní M. Reichlové v Žurnálu UP z 11. února 2011

(Žurnál č. 15, 18. 2., str. 8)

„Výsadou akademického stavu by měla být informovanost a snaha po ověření faktů, popřípadě souběžná konfrontace názorů,“ řekl doc. Lach, děkan FF UP. Jsem téhož názoru. Proto obdobně jako děkan Lach nabízím všem, kteří by i nadále chtěli veřejně či v různých uskupe-

ních hovořit a uvažovat o současnosti a budoucnosti VUP, že jim rádi poskytneme relevantní informace. Hodláme tím předejít stížnostem akademické obce na nedostatek informací, jak se již v minulosti několikrát stalo. Není třeba zdůrazňovat, že bychom se rádi těchto jednání účastnili.

RNDr. H. Dziková, ředitelka Vydavatelství UP

„Vládní příběh“ vzniku ...

Organizaci a školenou obsluhu při slavnostním obědě, rautu i čaji zajistila Hospodářská skupina hostinských živností Ústředního svazu pro cizinecký ruch, okresní skupina v Olomouci. Hosty obsluhovalo 45 číšníků (výhradně muži) z renomovaných restauračních zařízení olomouckého regionu. Ti měli k dispozici dalších 14 osob pomocného personálu (tentokrát včetně dvou žen).

Pohostinný apartmán v Arcibiskupském paláci

Raut skončil v 19 hodin, v následující půlhodině se oficiální hosté přepravovali na olomoucké nádraží, aby se včas usadili na svých rezervovaných místech, neboť první vládní vlaková souprava opouštěla Olomouc v 19.30 hodin a druhá souprava zanedlouho poté. Zdá se však, že někteří hosté (včetně nemalé části diplomatického sboru) využili pohostinství arcibiskupského paláce a v Olomouci přenocovali. V Olomouci tak pravděpodobně přespal i Klement Gottwald a jeho choť, pro něž arcibiskupská správa připravila apartmán sestávající ze tří místností. O důvodech nocování premiéřského páru v arcibiskupském paláci lze jen spekulovat. Marta Gottwaldová se kupodivu neobjevuje vedle svého manžela na fotografiích ze slavnostního oběda (na rozdíl od Hany Benešové), třebaže se jak dopedního programu v univerzitním auditoriu maximu, tak odepředního slavnostního aktu v Redutě podle dochovaných fotografských záběrů zúčastnila. Snad to byla zdravotní indispozice Marty Gottwaldové, jež zabránila návratu premiéřského páru do Prahy společně s vládní delegací

Dokončení ze str. 7

– nebo snad Gottwaldovi pokládali plánovaný příjezd do Prahy o 11. hodině noční za příliš vyčerpávající?

Svědectví pro příští generace na filmovém pásu

Otevření Univerzity Palackého v Olomouci bylo pro budoucnost zaznamenáno v dobovém dokumentárním filmu nazvaném Palackého odkaz (toto dílko Československého zpravodajského filmu lze shlédnout na internetových stránkách UP – <http://www.upol.cz/zpravy/aktuality/videokronika/palackeho-odkaz/>). Bylo by pro dějiny UP přínosné zjistit, zda se v Národním filmovém archivu v Praze zachovaly i jiná filmová svědectví o tomto slavnostním aktu, popřípadě i jiné filmové materiály týkající se nejen počátků obnoveného vysokého učení v Olomouci.

PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP, mezeitulky redakce

Oprava a omluva

V Žurnálu č. 14 z 11. 2. v textu „Projekty UP s podporou Grantové agentury ČR v roce 2011“ (str. 3) zůstala ve výčtu přijatých projektů v období let 2010 a 2011 opomenuta Fakulta zdravotnických věd. Ta získala v roce 2010 grantovou podporu na jeden svůj projekt. Za chybu se omlouváme.

Redakce

Chcete si přečíst nové číslo Žurnálu UP ještě před jeho vydáním v tištěné podobě? Můžete: Na webové stránky UP www.upol.cz/zpravy/zurnal/archiv-zurnalu-up je každý čtvrtek v poledne zavěšováno aktuální číslo ve formátu PDF s barevnými fotografiemi.

Šmouhy na evropských projektech

„Když je nouze nejvyšší, pomoc EU nejbližší!“ Takto by se dalo parafrázovat prastaré úsloví v situaci, kdy se finančně tísněné vysoké školy upínají k evropským fondům. Ty jsou vskutku bohaté a dosažitelné, pokud se žadatel dokáže vyrovnat s některými nelehkými povinnostmi a překážkami. Výchozími šmouhami na jinak chvályhodném evropském záměru jsou především složité a někdy obtížně dešifrovatelné formality a procedury (včetně prapodivného pojmosloví). Není-li akademický pracovník schopen se tím prokousat, potřebuje-li k tomu nakonec různé servisní agentury, stojí-li ho to skoro tolik energie, jako řešení projektu samotného, pak je zřejmě „cosi shnilého ve světě grantovém“. (Ostatně naše GAČR se nenechává zahanbit a brzy bude možná „učednice nad mistrovou“.) Značné prostředky se utratí už v administraci projektových výzev. Jejich tematická zadání vedou nejednou k tomu, že projektanti klopotně vymýšlejí něco použitelného ve smyslu zadání, místo toho, aby projekt organicky vycházel z pedagogického a vědeckého zaměření pracoviště. Až komicky pak působí, když zadavatel bodově zohledňuje „gender“ či „udržitelný rozvoj“ a nutí nešťastné žadatele, jejichž obory s tím i oním nemají pranic společného, aby takové aspekty svých projektů konstruovali. S touto situací ovšem v dané chvíli nic neuděláme, můžeme si jen postesknout. Ale uvítal bych, kdyby alespoň následující poznámky našly na naší akademické půdě trochu sluchu.

Měl jsem v rukou mnoho projektů. I když jsem vázán (až na výjimky) mlčenlivostí, mohu a musím říci, že řada z nich měla bohužel dosti potěmkinovských prvků. Chtěly zkoumat něco, co už dávno bylo vyzkoumané. Vymýšlely se funkce a pozice s královskými odměnami. Vykazovaly se činnosti, jež jsou běžnými pracovními povinnostmi. Plánovaly se mnohohlavé a nákladné studijní cesty – s oblibou do nejdálčenějších a exotických zemí. Atď. atď. Leccos lze shovívavě přehlédnout, ale přece jen by v zájmu mravnosti nemělo platit, že „z evropského krev neteče“. Byť těch peněz je k rozdělení skutečně hodně, a proto byl nakonec grant leckdy velmi benevolentně poskytnut i dosti slabým projektům. Za pár let však tento roh hojnosti vyschne a zvykat si nyní na to, že je vše dovoleno, a stačí jen málo tvůrčích myšlenek, to by se v dohledné budoucnosti zle vymstilo.

Bylo mi trapné, že i v některých projektech z UP byly podobné šmouhy, což občas snižovalo uspokojení nad tím, že naše univerzita jednoznačně patřila k neúspěšnějším. Kaňkou hanebnou je ovšem, pokud se objeví pokus o mnohamilionový podvod. (Zavrženíhodná „bezva finta“ rozhodně nehodná následování, spočívá v tom, že většina jednoho projektu se okopíruje, pak se upraví název, něco málo v obsahu se pozmění, zamílží a kopie se podá přes jiné, spřízněné pracoviště. Tak lze získat za tutéž věcnou podstatu ve dvou projektech, za tutéž práci, dva bohaté granty.) Zde však už nejde jen o čest vysoké školy, nýbrž o záležitost s kriminální příchutí.

Je nad slunce jasné, že uhlídat kvalitu a etiku projektů nemůže rektor, který projekty podepisuje. To je otázka odbornosti a cti každého předkladatele, garance jeho katedry a jeho fakulty. Bylo by dobré myslet na to právě nyní, kdy se dokončují projekty v rámci další etapy dvou výzev ESF. Lze si jen přát, aby těch beze šmouh vzešlo od nás co nejvíce – ku cti i prospěchu naší univerzity.

Prof. F. Mezihorák, CSc., Dr.h.c., emeritní profesor a bývalý děkan PdF UP

